

Avtalan leggur trýst á vinnulívið

- og vit kunnu fáa lut í menningini, uttan tó at vera limur í EF, sigur Atli Dam, løgmaður

Atli Dam sigur í viðmerking til EF handelsavtalu, at hann er nøgdur við úrslitið.

Atli Dam, løgmaður: - Handelsavtalan gevur okkum møguleika til tollfrían útflutning til EF.

- Sjálvandi eru nakrar kvotur smáar, men tað er ikki so týðningarmikið, av tí at menningarreglan er í sáttmálanum.

- Annar fyrimunur er, at handelsavtalan leggur trýst á vinnulívið her á landi, at hon kann gerast kappingarfør. Annar fyrimunur er, at kjakið um EF limaskap fellur burtur.

Samarbeidshættir

Nú verður eisini møgulegt at arbeiða fyrri at útbýgja á øðrum økjum, sum avtalan eisini kann

stuðla - eitt nú at útbýgja flutnings, flúgvung og granskingarøkið, sum eru tiltøk, ið t.d. Ísland og Svøríki hava gjørt nógv burður at sleppa uppi.

- Við EF avtaluni kunnu vit fáa part í menningini, uttan tó at gerast limur í EF.

Er tað rætt, tá sagt verður, at føroyska vinnulívið sjálvt er orsök til at so lítið kom

Atli Dam, løgmaður: - Ein fyrimunur við EF avtaluni er, at hon leggur trýst á føroyska vinnulívið

burturúr á ymsu økjum í avtaluni?

Við hasum verður helst sipað til liðugt viðgjörda vøru, eitt nú tær paneraðu vörur.

Hesin partur kundi verið betur í avtaluni, men skaðin er ikki størri enn, at tað ber til at koma víðari. Um vit kunnu útflyta meir enn avtalan sigur, ber til at nýta menningarregluna, og tí verður tað næsta stig á leiðini, sigur Atli Dam.

Dagny

Eitt úrslit av føroysku handelsavtaluni við EF, hevur við sær, at vit í Føroyum hava plikt at okkum til at innføra MVG skipan, ella moms, sum tað verður nevnt í Danmark.

Leivur Gregersen, stjóri á Tollstovuni, sigur við Sosialin, at tað í EF sáttmálanum stendur, at vit skulu innføra eina neutrala avgjaldsskipan, eins og teir hava í EF londunum.

- Hetta merkir, at vit ikkiugu diskriminera innflutning av EF vörum, í mun til aðrar vörur

Meirvirdisgjald

Úrslitið er MVG, sum stendur fyrri meirvirdisgjald, og tað verður sett í verk í Føroyum 1. januar 1993.

Seinasta land ið hevur innført MVG er Ísland, sum fekk slíka avgjaldsskipan í 1989. Henda er at kalla gjörd beinleiðis eftir tí dansku skipanini, sum EF góðtekur, og sum verður hildin at vera ein tann besta skipanin, sum er, sigur Leivur Gregersen.

Føroyska MVG skipanin verður eisini gjörd eftir dansku moms-skipanini. Verður tað dýrari at fara til handils, tá MVG skipanin verður sett í gildi?

Nei, tað vænti eg ikki, hóast vit ikki enn eru komnir so langt í hesum arbeiði.

Av tí at tað vardi so leingi til EF avtalan varð gjörd, hava vit fingið loyvi at innføra nýggju tollógina fyrst, t.v.s. 1. januar 1992, tá EF handelsavtalan verður sett í verk, og síðani at innføra MVG 1. januar 1993.

Við MVG skipanini, fell-

Ein fyrimunur við MVG skipanini

- hon verður ongantíð 33%, sum núverandi avgjaldsskipanin í dag, sigur Leivur Gregersen, stjóri á Tollstovuni

Av tí at MVG skipanin verður sett í verk, fellur núverandi avgjaldsskipan burtur. T.v.s. at vit fáa neyvan so nógv í MVG, sum tey 33%, ið nú verða rindað av innfluttum vörum. Í Danmark er MVG 22% og í Íslandi 24,5%

ur núverandi avgjaldsskipanin burtur, sum í dag er 33% av øllum innfluttum vörum. Kanska kunnu vit koma fram til at vørar verður biligari við MVG skipanini.

Rúmsátt

Hetta sæst einamest av, at t.d. danir hava 22% MVG og Ísland 24,5% MVG í lötuni. Her er rúmsátt upp til tey 33%, sum vit hava í lötuni.

Viðvíkjandi punktgjaldi, sum er tað ið danir hava á øl, spiritus, sodavatn o.s. fr., so hava vit játtað í handelsavtaluni, at vit skulu taka somu upphædd fyrri t.d. ein litur av danskum og føroyskum øli. Har verður ikki ásett, um vit skulu hava biligari ella dýrari øl, bert t.d. at bæði sløginu skulu kosta tað sama.

Leivur Gregersen hevur eisini verið við í samráðingunum um EF handelsavtalu.

Leivur Gregersen: - Tað gekk so nøkurlunda sum væntað, ið nøgdur verður ein ongantíð. Kortini haldi eg ikki, at vit kundu vænta okkum meir enn vit fingi.

Tosið um smáu mongdirnar

Øll tosa um tær smáu mongdirnar t.d. av raspaðum vörum, men eingin tosar um allar tær tollfríu vörurnar, sum vit eisini fingi við í avtaluni.

Av úrslitnum skilst, at vit ikki kunnu framleiða størri mongdir enn vit hava fingið í okkara lut, og um talan verður um at náa loftið, ber til at nýta menningarregluna í avtaluni, sigur Leivur Gregersen. Dagny